

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Speciální školy, Přerov, Malá Dlážka 4

Adresa: 750 02 Přerov, Malá Dlážka 4

Identifikátor školy: 600 027 023

Termín konání inspekce: 22. - 26. březen 2004

Čj.:	n1-1168/04-005136
Signatura:	sm4nx514

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti na všech stupních zvláštní školy, ve školním roce 2003/2004, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.
- ❖ Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech (matematika, fyzika, přírodopis) společenských věd (jazyk český, dějepis, občanská výchova, zeměpis a vlastivěda) na všech stupních zvláštní školy, v pracovním vyučování a tělesné výchově na nižším stupni zvláštní školy, ve školním roce 2003/2004, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Speciální školy Přerov, Malá Dlážka 4 (dále jen škola) byly zřízeny Krajským úřadem Olomouckého kraje, Jeremenkova 40, 779 11 Olomouc, jako příspěvková organizace. Škola sdružuje:

- Speciální mateřskou školu při nemocnici s kapacitou 12 dětí, která pracuje podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání čj.: 14 132/01-22. V současnosti je zde zařazeno šest dětí.
- Speciální základní školu při nemocnici s kapacitou 14 žáků, která pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj.: 16 847/96-2 a podle vzdělávacího programu Obecná škola čj.: 12 035/97-20. V době inspekce se zde vzdělává 12 žáků.
- Zvláštní školu s kapacitou 230 žáků (v současné době je zde ve 20 třídách 164 žáků), která pracuje podle Vzdělávacího programu zvláštní školy čj.: 22 980/97-22.
- Pomocnou školu s kapacitou 25 žáků (aktuální stav 14 žáků), která se řídí Vzdělávacím programem pomocné školy čj.: 24 035-97-22.
- Školní družinu s kapacitou 32 žáci navštěvuje v současné době 16 žáků.

Škola má tři odloučená pracoviště:

- Pomocná škola, nižší stupeň zvláštní školy, IV. A třída zvláštní školy a školní družina jsou umístěny v budově na Odpolední ulici č.16, Přerov.
- Speciální základní škola při nemocnici, Dvořákova 1800, Přerov.
- Speciální mateřská škola při nemocnici, Dvořákova 1800, Přerov.

Inspekce proběhla na základě žádosti Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru školství, mládeže a tělovýchovy, jejímž podnětem byla stížnost na klasifikaci chování a předávání výchovných opatření na zvláštní škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku na zvláštní škole zabezpečují 24 učitelé. Z tohoto počtu tři nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což představuje 12,5% z celkového počtu vyučujících. Ze sledovaných předmětů je vyučováno vyučujícími bez odborné a pedagogické způsobilosti:

<u>Předmět</u>	<u>Celkový počet hodin</u>	<u>Bez OPZ vyučováno</u>	<u>bez OPZ v %</u>
Český jazyk	96	15	15,6
Matematika	83	14	16,9
Řečová výchova	8	2	25
Prvouka	14	1	7,1
Přírodopis	14	1	7,1

Úvazky jsou na škole přiděleny s přihlédnutím k odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících, k jejich zkušenostem a zájmům. Výchovná poradkyně splňuje předepsané kvalifikační předpoklady pro výkon funkce.

Organizační řád školy určuje organizační strukturu školy a strukturu jejího řízení. Ukládá vedení školy jednou týdně svolat „rozšířené vedení školy“, které řeší operativně problémy školy a je tvořeno: ředitelkou školy, zástupkyní ředitelky, vedoucí vychovatelkou, výchovnou poradkyní, vedoucími metodických sdružení, ekonomkou a školníkem. Dále pak organizační řád vymezuje povinnosti pedagogických pracovníků, třídních učitelů a nepedagogických pracovníků.

Přílohou organizačního řádu je schéma organizační struktury školy. Součástí organizačního řádu je i řád školy. Ten svou strukturou odpovídá zákonné normě a je doplněn přílohou „Škola radí žákům“, která obsahuje práva dítěte.

Jako poradní orgány ředitelky školy jsou zřízeny pedagogická rada a metodické sdružení. Pedagogická rada se ve školním roce 2003/2004 sešla čtyřikrát. Zabývala se organizací a zahájením školního roku, schválila školní řád, seznámila se s organizačním řádem školy, projednala povinnosti pedagogických pracovníků, rozdělení funkcí, pověření vedením kabinetů, klasifikaci a hodnocení žáků za první čtvrtletí a pololetí.

Na škole pracují metodická sdružení členěná podle stupňů zvláštní školy (pro 1. – 3 ročník, 4. – 6. ročník, 7. – 9. ročník), metodické sdružení školní družiny a metodické sdružení pro pomocnou školu. Činnost metodických sdružení je zaměřena na tvorbu a koordinaci časově tematických plánů učiva, sledování naplňování učebních osnov a výsledků vzdělávání, seznamování učitelů s novými pomůckami a odbornou literaturou. Metodická sdružení spolupracují s výchovnou poradkyní, organizují také mimoškolní akce a soutěže. Zajímavou formou mimoškolní činnosti jsou soutěže v českém jazyce a matematice „Moudrá sova“ a „Bystrá liška“, které škola organizuje pro žáky zvláštních škol v oblasti bývalého okresu Přerov.

Vedení začínajících a nekvalifikovaných pracovníků je zabezpečeno prostřednictvím uvádějících učitelů, hospitacemi a pohovory a činností v metodických sdruženích.

Ředitelka školy hospitovala od počátku školního roku do dubna v šesti, zástupkyně ředitelky v pěti vyučovacích hodinách. Výsledky hospitací zaznamenávají do „hospitačního záznamu“. Závěry hospitace projednaly s učitelem, v jehož hodině hospitace proběhla. Četnost hospitací je kromě jiného negativně ovlivněna nutností jednat s policií ČR, sociálními kurátory a sociálními pracovníky, kteří přicházejí do školy projednat výchovné problémy žáků. Jen v průběhu inspekce byla ve škole třikrát policie ČR vyšetřovat přestupky žáků. Tím se výrazně snižuje prostor pro hospitační činnost.

Ke zlepšení stavu v oblasti personálních podmínek bylo přijato opatření, které ukládá dvěma pracovnícím, které nespĺňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, zahájit do čtyř let studium speciální pedagogiky. Třetí pracovník, který nespĺňuje výše uvedené podmínky odchází na konci školního roku do důchodu.

Plánování v oblasti lidských zdrojů je vzhledem ke stabilizovanému pedagogickému sboru orientováno především na oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. V průběhu roku 2003 absolvovalo 11 učitelů kurs výpočetní techniky pro začátečníky, 7 pro pokročilé, 4 kurs splývavého čtení, 2 kurs pro knihovníky, 2 zdravý životní styl, 2 jazyk anglický a 1 kurs prevence šikany. Prioritou v dalším vzdělávání je v současné době příprava učitelů na práci s výukovými programy pro osobní počítače.

Hodnocení a sebehodnocení pracovníků probíhá jednak podle kritérií pro rozdělení pohyblivých složek platu a také podle kritérií pro hospitační činnost. Dalším podkladem pro hodnocení je měsíční výkaz práce pedagogických pracovníků, do nějž si učitelé zapisují činnosti, které v daném měsíci vykonali. Kritéria hodnocení jsou pracovníkům známa. Hodnocení probíhá průběžně v rámci kontrolní a hospitační činnosti a cyklicky, dvakrát ročně při stanovování osobních příplatků.

Celková úroveň personálních podmínek umožňuje realizovat vzdělávací činnost v souladu se vzdělávacími programy a je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Srovnáním rozvrhu hodin, třídních knih a časově tematických plánů učiva se Vzdělávacím programem zvláštní školy, bylo zjištěno, že ***vzdělávací činnost zvláštní školy se v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, řídí Vzdělávacím programem zvláštní školy čj. 22 980/97-22.***

Škola dodržuje v 1. – 8. ročníku zvláštní školy učební plán stanovený výše uvedeným vzdělávacím programem. Nad rámec týdenní dotace povinných předmětů jsou na nižším a středním stupni zavedeny nepovinné předměty: výpočetní technika, výtvarné a pohybové činnosti, sportovní hry, plavání, aerobic, keramika, anglický jazyk a zájmový útvar hra na flétnu.

V devátém ročníku je snížena týdenní dotace pracovního vyučování o dvě hodiny. Tyto hodiny jsou využity pro zvýšení dotace jazyka českého a matematiky o jednu hodinu. Týdenní hodinová dotace se tím nemění. Popsaná úprava je v pravomoci ředitele školy. Jako nepovinné předměty jsou zařazeny: sportovní hry, psaní na stroji, výtvarné činnosti, pohybové činnosti.

Učební plán je přizpůsoben podmínkám školy, odpovídá požadavkům stanoveným učebním plánem Vzdělávacího programu zvláštní školy.

Srovnáním zápisů v třídních knihách, časově tematických plánů učiva sledovaných předmětů s učebními osnovami výše uvedeného vzdělávacího programu a hospitační činností bylo zjištěno, že ***výuka je realizována v souladu s učebními osnovami Vzdělávacího programu zvláštní školy.***

Naplňování učebních osnov kontroluje vedení školy na pedagogických radách, v rámci schůzek metodických sdružení, při kontrole třídních knih a při hospitační činnosti. V rámci inspekční činnosti bylo zjištěno, že až na malé odchylky je učivo probíráno v souladu s časově tematickými plány sestavenými podle učebních osnov. Zápisy v třídních knihách průkazně zachycují průběh vzdělávání v jednotlivých předmětech.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin je sestaven s ohledem na dodržování zásad psychohygieny a podmínky školy. Délka přestávek odpovídá požadavkům právní normy. Školní řád má předepsanou strukturu a je doplněn o práva dítěte. Všechny odborné učebny mají zpracován provozní řád, který je

u učebny pracovního vyučování doplněn o dokument „Průběh vyučovací jednotky pracovního vyučování“.

Informační systém orientovaný na zákonné zástupce a rodiče nezletilých žáků zahrnuje třídní schůzky, besedy a přednášky, zápisy v žákovských knížkách, písemné zprávy rodičům, výchovnou komisi a informační nástěnky (volba povolání, prevence sociálně patologických jevů). Řada dobře míněných akcí (den otevřených dveří, přednášky a besedy) se však pro nezáměr rodičů májí účinkem.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovná poradkyně splňuje kvalifikační požadavky předepsané pro práci výchovného poradce. Řídí metodickou a informační činnost, pomáhá při řešení konfliktních situací, sleduje zneužívání návykových látek, vede evidenci problémových žáků a zabezpečuje poradenskou činnost při řešení výchovných a vzdělávacích problémů i při volbě povolání. Ve své činnosti se řídí plánem výchovného poradce. Spolupracuje s rodiči, orgány sociální péče o dítě, pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem. Řídí práci výchovné komise.

Prevenici sociálně patologických jevů zabezpečují dva pedagogičtí pracovníci (jeden se orientuje na prevenci v oblasti návykových látek, druhý na prevenci šikany). Škola má zpracován minimální preventivní program, který se zaměřuje na využití volného času dětí, řeší využití vhodných témat ve výuce jednotlivých předmětů k prevenci sociálně patologických jevů, zdravý životní styl a na využití programu „Sám sebou“.

Projevy negativního chování ve vyučování řeší třídní učitelé, výchovná poradkyně i vedení školy. Rodiče problémových žáků jsou zváni na jednání výchovné komise. Některé přestupky (neomluvená absence) jsou řešeny ve spolupráci s policií České republiky. Závažné přestupky projednává pedagogická rada. Záznamy a výchovná opatření jsou uloženy v osobní dokumentaci žáků. Účinek přijímaných opatření snižuje vliv sociálního prostředí v němž žáci žijí.

Činnost výchovného poradce na zvláštní škole je časově velmi náročná a svým rozsahem přesahuje rámec daný sníženým úvazkem.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na nižším stupni zvláštní školy

Výuka byla sledována ve všech třídách nižšího stupně ve společenskovední, přírodovědné i výchovné složce vzdělávání (český jazyk, prvouka, matematika, řečová výchova, tělesná výchova, pracovní vyučování). Pedagogové při bezprostřední přípravě na vyučování vycházeli ze zpracovaných časově tematických plánů. Stanovené konkrétní výukové cíle navazovaly na předcházející témata a respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Ve II. třídě probíhala výuka jedné žákyně podle individuálního vzdělávacího programu, který je zpracován v souladu se směrnicí k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve druhém ročníku a ve třetích ročnících vyučovali pedagogové, kteří splňují stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Pouze v první třídě vyučovala učitelka bez předepsané způsobilosti. Její pedagogická tvořivost a kreativita však pozitivně ovlivňovala průběh sledované výuky. Ve všech sledovaných hodinách byla výuka věcně i odborně správná.

Vybavení a uspořádání učeben umožňovalo splnit stanovené cíle výuky. Používané učební pomůcky (množství učebních pomůcek si připravovali vyučující svépomocí) dostatečně podporovaly názor a zvyšovaly efektivitu metod výuky. Didaktická technika nebyla ve sledovaných hodinách využita.

Struktura vyučovacích hodin vhodně odrážela specifické i věkové zvláštnosti žáků. Používané metody výuky odpovídaly probíhajícím učebním činnostem a vedly ke splnění vytýčených cílů. Sledované hodiny měly pestrou skladbu, v níž se střídaly různé typy činností a různé formy práce. Vyučující respektovali osobní pracovní tempo žáků, zařazovali prvky relaxace a tělovýchovné chvílky. Výsledky učení žáků byly průběžně vyhodnocovány a následně prováděny korekční postupy. Při zadávání úkolů respektovali učitelé zásadu přiměřenosti a při jejich řešení poskytovali žákům individuální pomoc. V průběhu vyučování žáci prožívali příjemné pocity z úspěšně vykonané práce.

Všichni vyučující využívali vstupních motivačních metod, které vzbudily zájem žáků o výuku (pohádka, písnička, říkanka, popis obrázku, motivační rozhovor, apod.). Průběžná motivace provázela všechny další učební činnosti. Cíleně byly využívány mezipředmětové vztahy. Účinnost motivace se projevovala v úspěšném učení žáků a jejich aktivitě.

Ve všech sledovaných hodinách byla stanovená pravidla chování a jednání žákům známá a jimi dodržovaná. Vzájemná komunikace mezi žáky a učiteli byla založena na vzájemné důvěře, která se projevovala přátelskou atmosférou. Pedagogové vytvářeli žákům prostor pro vyjádření názorů, přání a emocí. Při všech učebních činnostech rozvíjeli obsahovou i formální stránku verbálního projevu žáků.

Hodnocení následovalo ihned po skončení žákova výkonu. Oceňovalo snahu a vynaložené úsilí. Prováděná klasifikace byla objektivní, zdůvodněná a žáky akceptovaná. Celkové závěrečné hodnocení učebních činností obsahovalo ve většině sledovaných hodin i ocenění pokroku jednotlivých žáků. Pozitivní hodnocení mělo vliv na upevňování sebedůvěry žáků a jejich osobnostní rozvoj.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech nižšího stupně zvláštní školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na středním stupni zvláštní školy

Výuka byla sledována v českém jazyce, matematice a vlastivědě. Všichni vyučující mají zpracované časově tematické plány, které vychází z učebních osnov schváleného vzdělávacího programu. Stanovené výukové cíle v jednotlivých hospitovaných hodinách byly přiměřené aktuálnímu stavu tříd. Jejich konkretizace byla přizpůsobena individuálním vzdělávacím potřebám jednotlivých žáků. Probírané učivo mělo návaznost na předcházející témata. Bezprostřední příprava na vyučování většiny pedagogů byla promyšlená a vedla ke splnění stanovených výchovně-vzdělávacích cílů.

Výuka byla sledována u sedmi pedagogů. Všichni splňují stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Vyučování probíhalo v esteticky upravených kmenových třídách. Vyučující využívali kromě schválených učebnic a pracovních listů množství obrazových a tabelárních učebních pomůcek. Materiální podpora výuky podporovala názor a zvyšovala efektivitu používaných metod výuky. Didaktická technika nebyla vyučujícími využívána.

Zvolené formy a metody výuky vedly ke splnění stanovených výukových cílů. Žákům bylo učivo vhodně vysvětlováno při dodržování zásady názornosti. Upevňování vědomostí a dovedností bylo dosahováno opakováním a procvičováním učiva. Vyučující respektovali zákonitosti paměti, křivky zapomínání i míry unavitelnosti žáků. V průběhu hospitovaných hodin byly zohledňovány individuální potřeby a schopnosti žáků. Pedagogové dbali na zdůraznění mezipředmětových vztahů i aktualizaci učiva.

Ve většině sledovaných hodin využívali učitelé vstupních motivačních metod. Při průběžné motivaci se opírali o životní zkušenosti žáků i jejich snahu po úspěšnosti a seberealizaci.

Motivace ve sledovaných hodinách udržovala žáky v aktivitě a zájmu o probíhající učební činnosti.

Komunikace mezi žáky a učiteli byla založena na znalosti stanovených pravidel a jejich respektování. Ve všech hodinách měli žáci vytvořen prostor pro vyjádření vlastního názoru, který byl většinou vyučujících cíleně usměrňován. Skupinová výuka umožňovala žákům vést diskuzi a při vzájemné komunikaci a následné prezentaci výsledků učebních činností rozvíjet dorozumívací dovednosti.

Hodnocení výkonu žáků oceňovalo individuální pokrok a vynaloženou snahu. Bylo prováděno průběžně a mělo převážně pozitivní charakter. Hodnocení bylo většinou vyučujících využíváno jako nástroj zpětné vazby pro případné individuální korekční postupy ve výuce.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech středního stupně zvláštní školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce, dějepisu, občanské výchově a zeměpisu na vyšším stupni zvláštní školy

Počty hodin sledovaných vzdělávacích předmětů v jednotlivých ročnících jsou v souladu s učebním plánem Vzdělávacího programu zvláštní školy. Vyučující mají zpracovány časově tematické plány učiva, které vycházejí z učebních osnov. Příprava na jednotlivé hodiny byla kvalitní, výukové cíle sledovaných hodin byly stanoveny přiměřeně a vhodně s ohledem na aktuální stav třídy. Velké množství omluvené i neomluvené absence žáků sebou nese problém plnění časových tematických plánů a finálních výukových cílů. Vynaložené úsilí na přípravu a průběh hodin často neodpovídá dosahovaným výsledkům.

Ve sledovaných třídách vyučovalo šest učitelů s potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, jedna vyučující nemá odbornou ani pedagogickou způsobilost. Absence způsobilosti výrazně neovlivnila úroveň výuky. Na věcné a odborné správnosti výuky nebyly shledány nedostatky.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, v několika třídách chybí umývadla s tekoucí vodou, žákovský nábytek ve sledovaných třídách byl nový. Výzdoba tříd je tvořena nástěnným didaktickým materiálem, výrobky a výkresy žáků. Vedle klasických učebních pomůcek byly v souladu s probíranými tématy použity předmětné pomůcky – karty se slovy, literární texty, kostky, křížovky, pracovní listy a tabule. Při výuce zeměpisu byly použity atlasy a mapy, pohlednice, prospekty, fotografie, obrázky bankovek a mincí EU. Téma národního obrození v hodině dějepisu bylo zpestřeno ukázkami literárních textů a dobovými fotografiemi. Předmětné pomůcky vedle funkce motivační sloužily k prezentaci a stimulaci učiva.

Ve většině sledovaných hodin byla snaha o využití vstupní motivace, vyučující se snažili navazovat na předchozí znalosti žáků a ověřovali si pochopení probíraného učiva. Účinnost motivace je ovlivňována úrovní vnitřní motivace žáků, nezájem o vzdělávání v rodinách dětí z nepodnětného sociokulturního prostředí oslabuje účinnost vnějších motivačních činitelů, jako je míra empatie či odborná úroveň vyučujících.

V hodinách českého jazyka šlo převážně o klasickou strukturu hodin s fází opakování, expozice a procvičování. V části expoziční se učitelé snažili používat metody vyvozování, vhodně volenými otázkami byli žáci vedeni k pochopení nového učiva. Při procvičování učiva byly užity metody samostatné práce žáků. Individuální přístup měl formu respektování individuálního pracovního tempa, zadávání doplňujících prací s vnitřní diferenciací. V procvičovacích částech hodin učitelé vyžadovali odůvodňování pravopisných jevů, byla použita i práce s chybou.

Ve čtení se projevila nestejná úroveň čtenářských dovedností žáků a problémy s výslovností. Snížená schopnost porozumět čtenému textu se projevovала především u žáků romského etnika (bilingvita). V jedné z hodin byla funkčně využita magnetofonová nahrávka (k nácviiku poslechu s porozuměním, jako doplněk učiva a k navození potřebné atmosféry).

Výuka občanské výchovy byla zaměřena nejen na obsahovou stránku probíraného učiva, ale diskuse vyučujících se žáky k aktuálním tématům (drogy, ekologie, bezpečnost, rasismus) rozvíjela komunikativní dovednosti žáků, jejich schopnost argumentovat a umění jednat s lidmi.

Časté slovní hodnocení výkonů a četnost klasifikace byly využity jako prostředek pro další motivaci. Hodnocení žáků bylo zaměřeno na posilování jejich sebejistoty. Sledované hodiny byly organizačně i metodicky dobře připravené, časový i obsahový postup byl promyšlený, vycházel z aktuálního složení třídy, se snahou o návaznost na předcházející látku a individuální možnosti žáků.

Vyučující respektovali osobnost žáka a vyžadovali dodržování norem slušného chování. Snažili se také rozvíjet komunikativní dovednosti a vyjadřovací schopnosti žáků. V některých hodinách se vyskytly drobné kázeňské problémy, které vyučující řešili domluvou.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech vyššího stupně zvláštní školy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice, fyzice a přírodopisu na vyšším stupni zvláštní školy

Při výuce výše uvedených vyučovacích předmětů je až na matematiku v 9. ročníku dodržen učební plán vzdělávacího programu zvláštní školy. Výuka matematiky je v devátých třídách rozšířena o jednu vyučovací hodinu týdně, což je změna v rámci povolené tolerance.

Všichni vyučující mají zpracovány časově tematické plány učiva, které vychází z učebních osnov. Učivo je v nich rozvrženo na jednotlivé vyučovací hodiny v průběhu školního roku. Zdravotně postižený žák deváté třídy má zpracován individuální vzdělávací program. Ve většině sledovaných hodin byly stanoveny cíle výuky jen v obecné poloze.

Z celkového počtu 41 vyučovacích hodin matematiky, 8 hodin fyziky a 14 hodin přírodopisu na vyšším stupni zvláštní školy, je 10 hodin matematiky a jedna hodina přírodopisu vyučována vyučujícím, který nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Výuka uvedených předmětů probíhá v běžných třídách, které jsou vyzdobeny tabelárními pomůckami a žákovskými pracemi. Ve fyzice a přírodopisu byly využity názorné pomůcky usnadňující pochopení učiva. Didaktická technika nebyla ve sledovaných hodinách použita. Všichni žáci mají k dispozici učebnice.

V hospitovaných hodinách převažovala klasická struktura vyučovací hodiny. Základní metodou byl výklad a rozhovor. Nejčastější organizační formou byla společná práce a frontální přístup. V matematice byly nápaditě využity různé formy procvičování učiva. Jeden z vyučujících vnáší do práce i aktivizující prvky (žáci mohou vymýšlet příklady) a prvky rozvíjející logické myšlení.

Ke vstupní motivaci využili učitelé sdělení obsahu vyučovací hodiny. Vzhledem ke složení tříd byl motivační účinek tohoto sdělení poměrně málo účinný. K průběžné motivaci byly využity zkušenosti žáků a příklady ze života.

Žáci znají a převážně akceptují pravidla vzájemné komunikace. Verbální komunikace učitelů má dobrou úroveň. Ve většině sledovaných vyučovacích hodin nebyl kladen důraz na přesné a úplné vyjadřování žáků. Vyučující se mnohdy smířili i s jednoslovnou odpovědí, nepožadovali odpověď celou větou.

V hospitovaných hodinách bylo jen ojediněle zařazeno ústní zkoušení. Ve třech třídách bylo využito ke zkoušení a hodnocení písemných prověrek. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo využito. Učitelé průběžně hodnotili projevy žáků při výkladu nové látky a při procvičování učiva u tabule. Jejich hodnocení bylo převážně pozitivní.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech vyššího stupně zvláštní školy jsou hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

V jazyce českém a matematice využívá škola k hodnocení výsledků vzdělávání písemné práce (připravené metodickým sdružením), které jsou zadávány na konci září a v červnu. Obsah písemných prací je odvozen z cílů určených učebními osnovami. Po vyhodnocení prací vyučujícím je provedena analýza výsledků v rámci činnosti metodického sdružení. Závěry jsou předloženy vedení školy, které podle potřeby přijme opatření k odstranění nedostatků a kontroluje jejich plnění.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na zvláštní škole jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení do sítě škol

Porovnáním údajů uvedených ve zřizovací listině s údaji v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bylo zjištěno, že znění těchto dokumentů není v rozporu.

Klima školy

V rámci inspekce byl žákům dvou osmých a dvou devátých tříd předložen dotazník „Jaké je to být žákem této školy?“, zkoumající jejich vztah k učitelům, ke spolužákům i ke škole jako takové.

Z odpovědí žáků vyplývá, že mají důvěru k učitelům, domnívají se však, že zájem učitelů o ně je jen omezený. Učitelé jim poskytují bezpečí, objektivitu hodnocení, ale z pohledu žáků není přístup učitelů podložen hlubším zájmem o jejich problémy.

Neutrálně laděné otázky svědčí o tom, že škola není místem kde se žáci cítí příliš dobře. Tento pocit je posílen i jejich pasivní rolí ve škole. O tom vypovídá otázka „Pro život ve škole platí pravidla, která jsme pomáhali vymyslet“, na níž dalo pozitivní odpověď jen 5,5% dotázaných žáků i odpovědi na otázku „ve škole je čisto (i toalety jsou čistým místem)“ pozitivně odpovídá 26,4% dotázaných. Zkušenost inspektorů s čistotou školy je však výrazně odlišná, škola se jim jeví jako čistá. V odpovědích na volné téma: „Ještě vám chci napsat, že“...“ se objevují nejčastěji výhrady ke stísněným prostorám školy (chtěl bych o přestávkách chodit na chodbu - 34% žáků, jsou zde malé šatny-18%, malá tělocvična, malé třídy – po 5% žáků

Výchovná opatření a klasifikace chování

Pedagogická rada dne 21. ledna 2004 udělila:

	Počet žáků	%
Pochvaly	10	5
Důtky třídního učitele	8	5,5
Důtky ředitele školy	9	6,1
Druhý stupeň z chování	13	7,9
Třetí stupeň z chování	12	7,3

Z tohoto přehledu vyplývá, že na 5% pozitivně hodnocených připadá 26,8% negativně hodnocených žáků. Všechny závažné přestupky byly projednány ve výchovné komisi, řadu z nich řešila i Policie České republiky. Častou příčinou udělení důtek i snížení známky z chování je neomluvená absence žáků.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 31. 12. 2002 pod čj.: 31 582/02-21 s účinností od 1. 1. 2003
2. Zřizovací listina vydaná na základě usnesení Zastupitelstva Olomouckého kraje č. UZ/12/16/2003 Radou Olomouckého kraje dne 31. 12. 2003 pod čj. 1190/2003
3. Kopie dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků zvláštní školy
4. Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004
5. Organizační řád ze dne 1. 9. 2003
6. Školní řád platný ode dne 1. 9. 2003
7. Organizace školního roku 2003/2004 ze dne 1. 9. 2003
8. Záписы schůzek metodických sdružení zvláštní školy za období srpen 2003 až únor 2004
9. Plán činnosti na školní rok 2003/2004
10. Kriteria pro rozdělení pohyblivých složek platů ze dne 2. 9. 2003
11. Záznamy o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků zvláštní školy (karty)
12. Hospitační záznamy ředitelky a zástupkyně ředitelky školy
13. Měsíční výkaz práce pedagogických pracovníků za měsíc únor
14. Záписы z pedagogických rad konaných od srpna 2003 do dubna 2004
15. Třídní výkazy, katalogové listy a třídní knihy (pro školní rok 2003/2004) všech tříd zvláštní školy
16. Výkaz o speciálních školách Škol (MŠMT) V4-01 a V4b-01
17. Provozní řády odborných učeben (provozní řád učebny psacích strojů ze dne 2. 9. 2003, dílenský řád ze dne 2. 9. 2003, řád školní kuchyně ze dne 18. 9. 2003, řád tělocvičny ze dne 2. 9. 2003, řád posilovny ze dne 2. 9. 2003, provozní řád učebny výpočetní techniky ze dne 30. 8. 2002)
18. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003, září 2003

19. Koncepce školy, datum neuvedeno
20. Plán činnosti výchovného poradce na školní rok 2003/2004 ze dne 2. 9. 2003
21. Plán předmětu „Výchova k volbě povolání“ na školní rok 2003/2004, datum neuvedeno
22. Minimální preventivní program a jeho realizace v letech 2002 – 2007 ze dne 25. září 2002
23. Šikana- minimální preventivní program a jeho realizace v podmínkách Speciálních škol Přerov ze dne 15. 9. 2003
24. Zápisy z jednání výchovné komise za období září 2003 až únor 2004
25. Inspekční zpráva čj. 132112/00-5006 a protokol čj 132113/00-005006 z inspekce konané ve dnech 6. – 10. 3. 2000

ZÁVĚR

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňují jen tři pracovníci zvláštní školy, z toho jeden odchází na konci školního roku do důchodu. Pedagogičtí pracovníci si rozšiřují odborné vědomosti v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Povinná dokumentace školy je řádně vedena, organizační struktura školy je funkční. Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Ve vzdělávací a výchovné činnosti školy je dodržován učební plán i učební osnovy vzdělávacího programu zvláštní školy. Vyučující se řádně připravují na výuku, ve vyučovacích hodinách převládá klasická struktura vyučovací hodiny, verbální metody a frontální přístup. Poněkud nižší úroveň má motivace žáků. Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy hodnoceny jako velmi dobré.

Ve srovnání s výsledky inspekce provedené v březnu roku 2000 je patrné zlepšení kvality práce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Vladimír Vocelka	PhDr. Vladimír Vocelka v. r.
Členové týmu	PaedDr. Zbyněk Knop	PaedDr. Zbyněk Knop v. r.
	Mgr. Ivo Závodný	Mgr. Ivo Závodný v. r.

V Bruntále dne 13. dubna 2004

Přílohy

1. Záznamový arch dotazníku „Jaké je to být žákem této školy“
2. Tabulky s výsledky dotazníku „Jaké je to být žákem této školy“ na Speciálních školách Přerov

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. dubna 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Olga Široká

Mgr. Olga Široká v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Nádražní 20, 792 01 Bruntál. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje odbor školství, mládeže a tělovýchovy Mgr. Miroslav Gajdůšek, vedoucí Jeremenkova 40 779 11 Olomouc	7. květen 2004	n1-1200/04-005136
Olomoucký kraj - Krajský úřad Jeremenkova 40, 779 11 Olomouc	7. květen 2004	n1-1200/04-005136

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
29. duben 2004	n1-1186/04-005136	Připomínky byly podány.